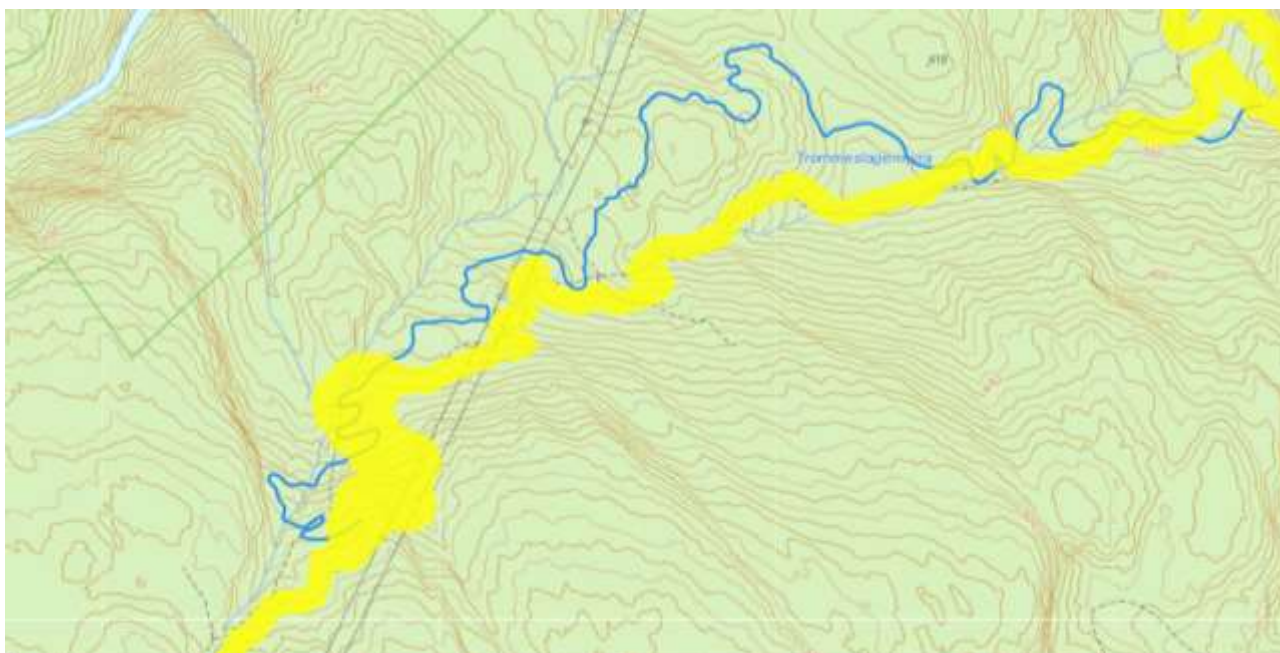

Oppdragsgiver: Høgevarde AS
Oppdragsnavn: Høgevarde supplerende vurderinger naturverdier
Oppdragsnummer: 630787-01
Utarbeidet av: Rein Midteng
Oppdragsleder: Rein Midteng
Dato: 04.01.2023
Tilgjengelighet: Åpent

Notat Naturmangfold sykkelsti A, Høgevarde. Endring av trasé

1. Bakgrunn, innhold

Høgevarde AS ønsker å fremme endring av sykkelsti A på en del av strekningen mellom nordøst for HV16 og det tidligere skolebygget i Vetervegen. Derfor utførte biolog Rein Midteng, Asplan Viak naturfaglige registreringer i endringsdelen av traséen 30. og 31.11.22.

Figur 1. Endringsdelen av traséen er vist med blått mens godkjent trasé er vist med gult.

1.1. Kunnskapsgrunnet, vurdering av usikkerhet

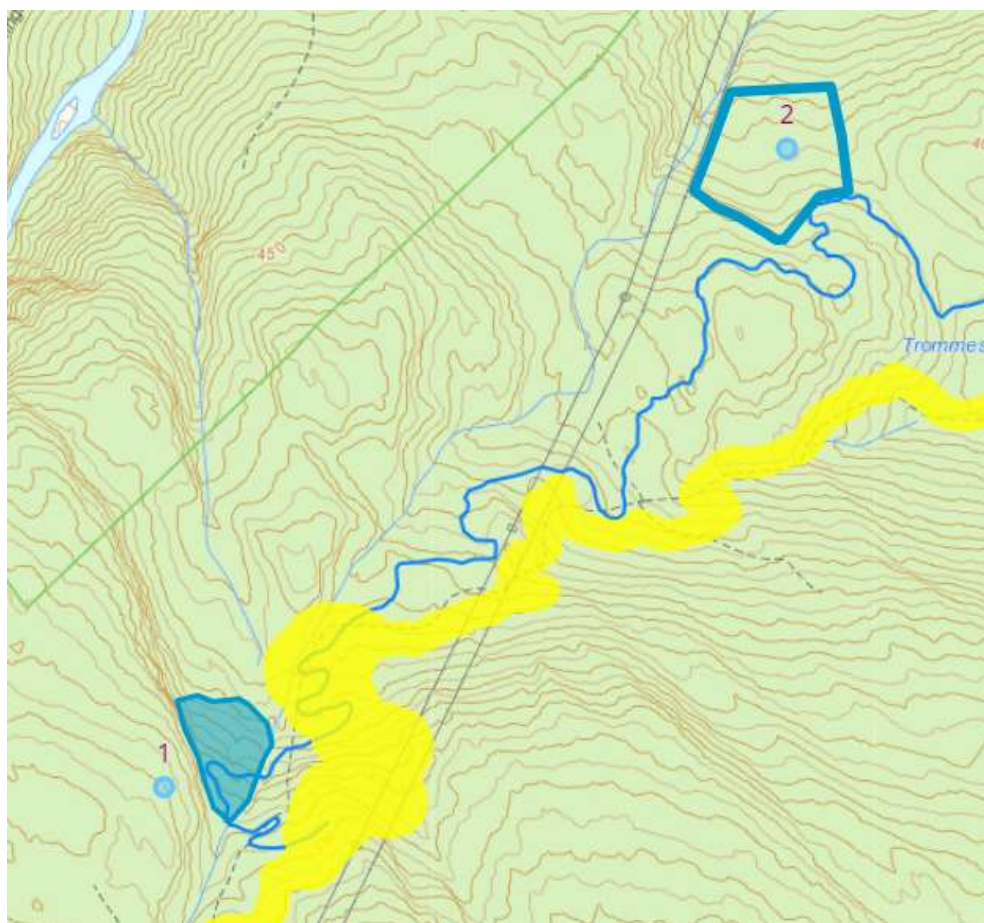
Traséen ble registrert under gode registreringsforhold, dvs. i oppholdsvær og med god sikt. Tidspunktet var godt egnet for kartlegging av faktorer som er bestemmende for fastsettelse av ev. naturtypelokaliteter i det aktuelle området. I dette området hvor det ikke finnes rik berggrunn, er aktuelle faktorer skogstrukturer som biologisk gamle trær med grove greiner og grov barkstruktur,

liggende og stående dødved, og tilhørende aktuelle rødlistearter (sopp og lav) som er knyttet til slikt. Midteng befarte opprinnelig trasé i 2021 30.5-01.06.2021, og besøke da også naturtypelokalitet nr. 1 (se figur 1). 1. juni ble naturtypelokalitet 1 befart sammen med representant for Høgevarde, hvor også visse endringer på traséen ble gjort (se kap. 2.4.). Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være godt og tilfredsstillende for korrekt fastsettelse av naturverdiene. Det kan likevel ikke utelukkes at ytterligere registreringer ville kunne avdekke flere interessante arter, men det er ikke sannsynlig at dette ville endre verdisetting og avgrensning av naturtypelokaliteter, og dermed konsekvensvurderingen av tiltaket. Naturtypelokalitetenes utstrekning utenfor influensområdet for traséen er ikke sikker, men dette er areal som uansett ikke berøres av tiltaket.

2. Naturverdier

2.1. Naturtypelokaliteter

Innenfor eller i nær opp til endret trasé, ble det avgrenset to nye naturtypelokaliteter, begge med verdi B-viktig etter metodikk DN-13. I disse ble det også gjort spredte funn av enkelte nær truede (NT) rødlistearter, se figur 2.

Figur 2. De to naturtypelokalitetene i området.

Figur 3. Merket trasé innenfor naturtypelokalitet nr. 1.

Figur 4. Eldre sterkt nedbrutt dødved i naturtypelokalitet nr. 1. Slike elementer er viktig for flere rødlistearter.

Figur 5. Rosenkjuke (NT) til venstre og rynkeskinn (NT) til høyre. Bilde tatt i naturtypelokalitet nr. 2.

Figur 6. Merket trasé på overgang mot naturtypelokalitet nr. 2.

Figur 7. Fra lokalitet nr 2. Lokaliteten avgrenses i øverkant mot mer furudominert skog.

Tabell 1. Naturtypelokaliteter i influensområdet

Nummer	Naturtype	Verdi	Rødlistearter
1	Gammel granskog	B-viktig	Rosenkjuke (NT), gubbeskjegg (NT)
2	Gammel granskog	B-viktig	Rosenkjuke (NT), gubbeskjegg (NT), rynkeskinn (NT)

2.2. Andre naturverdier

Det finnes spredt og fåtallig gamle stående døde furustammer, såkalt gadd. Gamle eksemplarer blir grå i fargen, og er elementer som kan ha stått døde i mange hundre år. De er dermed levesteder for arter som har dårlig spredningsevne og som trenger slike stabile gamle elementer. På slike ble det gjort funn av den nær truede (NT) lavarten blanknål. En annen art, tyrinål (NT) som er knyttet til lignende element, ble funnet nær allerede opparbeidet trasé.

Figur 8. Furugadd med blanknål (merket slik at treet ikke skades).

Figur 9. Gamle grove liggende furustammer er viktige elementer for det biologiske mangfoldet, og bør ikke røres.

Figur 10. Grov furugadd/høgstubbe. Voksested for tyrinål (NT). For naturen kan det ta minst 1000 år å danne slike. Et furutre kan leve i 500-1000 år, og det kan stå dødt i minst 500 år. Liggende døde furustammer funnet i Sverige er dokumentert å ha spirt som småplanter i år 700. Slike elementer er viktig ikke å hogge som bålved. Slike «skorsteinsstubber» er også aktuelle reirplasser for eksempel for haukugle.

Figur 11. Tyrinål er en stålgrå-farget knappenålslav, og ble funnet på furugadden over.

Det ble også gjort enkelte funn av grove gamle levende osper og seljer. På slike ble den regionalt uvanlige lungenever funnet. Den er ikke rødlistet da det finnes livskraftige forekomster på Vestlandet, men er regionalt uvanlig og er i tilbakegang grunnet liten rekruttering av rogn, osp og selje grunnet høyt beitepress fra elg.

Figur 12. Grov gammel osp til venstre. Man bør hogge trær som skygger for og vokser nær treet. Høyre: Lungenever.

Utover overnevnte naturtyper og viktige enkeltelementer er det ikke kjent andre spesielle naturverdier i influensområdet til endret trasé.

3. Vurdering av konsekvens av endring

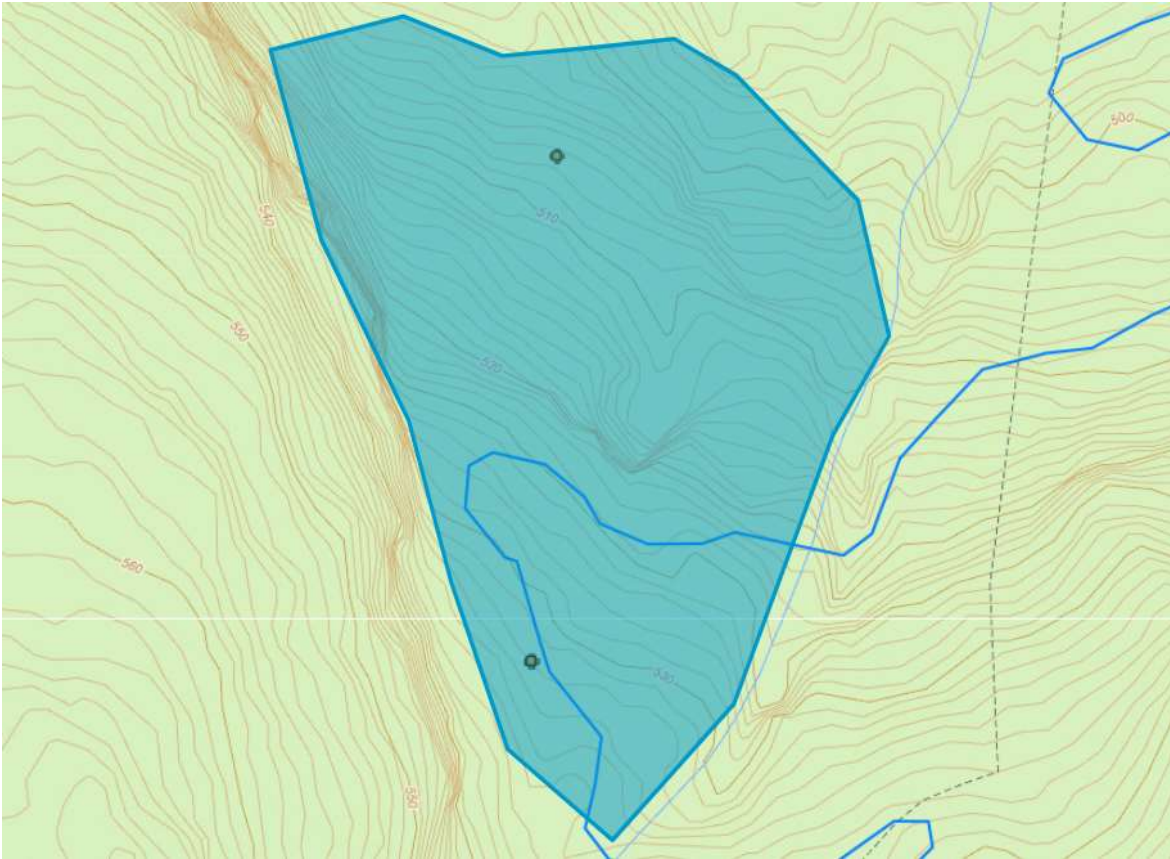
3.1. Naturtypelokalitetene

Naturtypelokalitet nr. 1 kommer på en strekning av om lag 90 meter i berøring med endret trasé. Traséen vil et par steder komme i direkte berøring med viktige enkeltelementer som noe grov liggende og stående dødved, se figur 3 og 4. På befaringen 01.11. ble traséen flyttet vekk fra disse enkeltelementene. Det vil i stor grad ikke bli hogd gran- eller furutrær, og det ble ikke observert grantrær med grove gamle greiner hvor det ofte kan vokse rødlistearter. Traséen vil ikke berøre de nedre mer dødved-rike delene av lokaliteten.

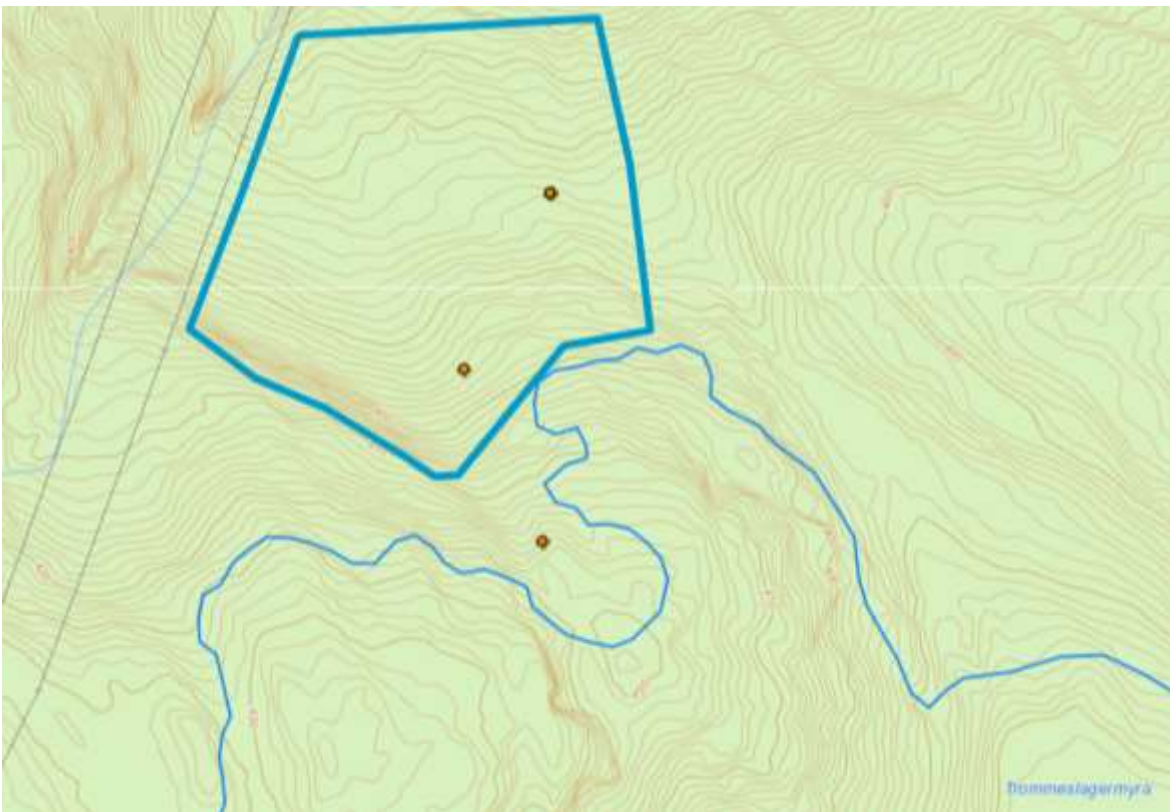
Etter metodikk for konsekvensvurdering har naturtypelokaliteten «**Middels verdi eller forvaltningsprioritet**». Lokaliteten blir «**noe forringet**» da inngrepet «berører en mindre viktig del som samtidig utgjør mindre enn 20 % av lokaliteten. Liten forringelse av restareal.» I «praksis» gir inngrepet et relativt beskjedent inngrep da levende grantrær ikke, eller i svært liten grad blir hogd. Ev. døde trær som finnes i traséen vil bli flyttet til side. Det ble ikke funnet rødlistearter innenfor oppmerket trasé innenfor naturtypelokaliteten.

Øst for naturtypelokaliteten, ble det 01.11. gjort ett funn av rynkeskinn (NT) på ei granlåg som for noen år siden har falt ifra skogen øst for bekken og ut på ei eldre hogstflate. Traséen vil enten gå i kant av denne, eller så vil trestammen bli flyttet inn i stående eldre skog i nærheten.

Traséen går kant i kant med **naturtypelokalitet nr. 2** på en strekning på om lag 35 meter. Traséen går i hovedsak i et berglendt område og vil på en strekning på 35 m gå i overgangen mellom furudominert berglendt skog og grandominert skog med mere løsmasser. Naturtypelokaliteten har kvaliteter knyttet til liggende og stående dødved, som det finnes nokså rikelig av. Traséen berører ikke forekomster av dødved eller konkrete funn av rødlistearter og vil ha helt minimal påvirkning på lokaliteten. Etter metodikk for konsekvensvurdering har naturtypelokaliteten «**Middels verdi eller forvaltningsprioritet**». Traséen medfører «**ubetydelig endring**» for **naturverdiene i området**» og konsekvens av endring er at den gir «**ubetydelig miljøskade**».

Figur 13. Trase er merket med blå strek. Fra øvre deler i naturtypelokalitet nr. 1. Rødlistfunn er vist med oransje sirkler

Figur 14. Blått tykt omriss er naturtypelokalitet nr. 2 mens tynn blå strek er sykkeltraseen. Rødlistfunn er vist med oransje sirkler.

3.2. Konsekvensreduserende tiltak

Om det hogges bartrær i naturtypelokalitetene, bør disse få ligge og råtne opp i lokaliteten, da dødved er svært viktig for en lang rekke arter, og er en stor mangelvare i norske skoger. Om mulig, bør de reguleres som hensynsområder hvor hogst av levende og døde trær ikke tillates.

4. Litteratur

- Artsdatabanken, 2022. <https://artskart.artsdatabanken.no/>
- Miljødirektoratet, 2020. <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/overvaking-arealplanlegging/arealplanlegging/konsekvensutredninger/>
- Miljødirektoratet, 2022. Naturbase. <http://kart.naturbase.no>
- Miljødirektoratet 2014. DN-13. Utkast til faktaark for naturtypelokaliteter

01	04.01.23	Nytt dokument	RM	AKN
VER.	DATO	BESKRIVELSE	AV	KS